

Més de dues-centes novel·les publicades i una llista de premis i distincions que no s'acaba. Jordi Sierra i Fabra ha guanyat gairebé tots els premis de la literatura juvenil i infantil, algun més d'un cop. I, com diu ell, s'ha convertit en una mena d'home rècord de la literatura.

Davant d'aquestes xifres, arribo a casa seva mig acoquinada. Però l'home rècord resulta que és acollidor i xerraire, tan directe i proper que em fa sentir bé a l'instant. I abans que engegui la gravadora, en Sierra i Fabra ja m'està explicant la seva vida i m'ensenyant els llargs manuscrits que escrivia de petit, quan tot just era un nen de vuit anys, tartamut, i descobria que escrivint no quequejava. «Les coses no vénen perquè sí», em diu, «tota la vida he sigut escriptor».

Veient la quantitat d'obra que tens publicada i que no pares de guanyar premis, el primer que t'he de preguntar és: com t'ho fas? Què hi ha dins del teu cap? D'on treus tantes idees?

Jo sóc com una mena d'antena parabòlica amb potes. Tot el dia estic captant energia. Les idees poden sortir de qualsevol lloc. En un diari, per exemple, pots trobar idees per a escriure tres novel·les com a mínim. Jo disseciono els diaris. A part de les coses que se't poden ocórrer mirant la televisió, veient una pel·lícula, pensant... I la vida et dona idees continuament.

JORDI SIERRA I FABRA: LA FORÇA DE L'INSTINT

I què en fas, d'aquest cúmul d'idees? Les aprofites totes?

Me les apunto totes. A l'ordinador tinc un arxiu amb unes catorze o quinze pàgines d'idees. Aquestes són les que considero possibles novel·les. I també tinc desenes de llibretes, veus? —M'ensenyant un armariet ple de llibretes i retalls de diaris—. Tot això està ple d'idees.

Com tries, entre totes aquestes idees, les que es convertiran en novel·la?

M'ho diu el cos. Aquí hi entra l'instint. Jo sóc intuïtiu i tinc la sang molt calenta. Potser de deu idees, només una sola s'apodera de mi i em diu: «Ei, que estic viva!». I aleshores és quan ja he de començar el guió. Per a mi, la base de tot és el guió. Cada any vaig dos cops al Carib i em tanco dues setmanes en un hotel, sol, sense telèfon, sense ordinador. I allí m'assec i escric els guions de les idees que tinc al cap i que ja estan calentes. Quan tinc fet un guió, amb tota mena de detalls de la història, sé perfectament quan començaré a escriure el llibre i el dia que l'acabaré. Jo, el llibre, ja el tinc escrit dins del meu cap, simplement l'he de passar a net. I per això els escric amb una setmana o deu dies. Abans, però, he estat molt de temps buscant informació: puc passar un mes, un any, cinc anys documentant-me. I per això m'emprenya quan la gent diu que faig xurros, que escric molt de pressa, que els llibres no els penso, que no faig qualitat. Si no fes qualitat no hauria venut set milions de llibres! Jo, els llibres, me'ls treballo moltíssim! Després, els redacto amb una setmana; doncs sí, perquè sóc escriptor.

Diguem que els teus llibres tenen una gestació llarga i un part curt...

Sí, perquè faig els guions molt detallats. I tinc un estil molt definit, que és com la meua empremta dactilar. La gent llegeix un llibre meu i diu: «Això és un Sierra i Fabra».

He llegit que, un cop has escrit un llibre, no el retoques. Allò que t'ha sortit és el text definitiu. No te'ls rellegeixes?

No. Hi ha una cosa que sempre dic a les xerrades que faig amb nanos a les escoles: «A la

vida l'únic que no es recupera és el temps». Jo encara tinc quinze o setze anys aquí, al meu coco, i en canvi ja en tinc cinquanta-set! I aleshores penso: «Jo he de perdre el temps amb xorrades si l'únic que vull és escriure i ser feliç?». Mira, els artistes som neuròtics. Fa molts anys, quan acabava un llibre tenia dubtes i pensava que no havia aconseguit el que volia. Què passa? Que si comences a llegir-lo l'acabes reescriuint sencer. I te'l tornaries a llegir i el tornaries a reescriure. I això no pot ser. Si el rellegeixo i canvio tres paraules, potser un literat em dirà: «Així el millorés». Per a mi és refredar-lo. Si agrado als nanos és perquè tinc un seguit de trucs molt personals que m'identifiquen. El xaval capta l'energia que jo he posat en el llibre. I si jo aquesta energia la refredo, la suavitzo i la faig més maca, potser els arribarà menys.

La teua manera de treballar possiblement desmitifica la idea que es té de la feina d'escriptor...

Totalment. Qualsevol escriptor et diu que corregir és la clau. Corregir, i corregir, i corregir. I em sembla molt bé, però jo sóc l'altre extrem.

Abans parlaves d'uns trucs personals que t'identifiquen i atrapen el lector. Explica-me'ls.

Mira, fonamentalment els meus llibres són diàlegs. Jo penso que el que puguin explicar dos personatges no ho ha d'explicar el narrador. Per tant, diàlegs i agilitat, capítols curts, frases curtes, contundents, res de rotllo, res de voler demostrar tot allò que saps d'un tema. Un altre truc: a la major part de llibres meus no dic en quina ciutat passa l'acció si no és absolutament necessari. Per exemple, *Nit de divendres* és la història de cinc xavals que se'n van tota la nit de festa. Si jo poso que passa a Barcelona, estic focalitzant l'acció i potser hi ha algú de Madrid que ja no l'interessarà. Què passa amb *Nit de divendres*? Vas a Bilbao i et diuen: «Has dibujado de conya el casco viejo de Bilbao». Vas a València i et diuen: «Txé, has retratat la ruta del bacallà, eh?».

Un altre truc: mai no descriu els personatges. Dic si és noi o noia, però poques vegades dic si la noia és grossa, alta, baixa, guapa, rossa... No em cal descriure'ls per explicar la història. I el lector se'ls imagina com vol. I amb això també aconseguixo que el llibre no passi de moda. Són trucs d'allò més simples.

Què llegeixes de petit o de jove? El teu estil prové de les lectures de la infantesa?

A mi m'encantaria dir que sóc hereu de Tolstoi o de Stendhal, però no és veritat. Jo llegia llibres xorres. A casa meva érem pobres i jo venia pa sec i diaris vells que em donaven els veïns, i em treia dos ralets per llogar llibres. Els llibres bons valien cinc peles, i amb dos rals només podia llogar literatura barata... No va ser fins als quinze o setze anys que vaig llegir Verne o Salgari. ***El filo de la navaja***, de Somerset Maugham, em va canviar la vida. Em vaig dir: «**Jo vull ser com el personatge de la novel·la, una bona persona**».

Què llegeixes ara? Tens temps de llegir?

El que puc. Si m'envia un llibre l'Àlvaro Gómez Cerdá o em cau a les mans un Joaquim Carbó, que me l'estimo molt, me'l llegeixo. Però ja no llegeixo un llibre al dia, com abans. En llegeixo un a la setmana.

T'has definit com a un autor compromès. Què vol dir exactament «ser compromès»? Creus que la literatura pot canviar el món?

Els llibres canvien la vida. A mi m'arriben cartes i cartes de nois i noies, i alguna noia m'ha arribat a dir: «Em volia suïcidar i vaig llegir el seu llibre tal i em va fer veure la vida d'una altra manera». O infants que em vénen plorant o m'escruien i em diuen: «Gràcies a tu em vaig enfrontar als meus pares i els vaig dir que seria escriptor». O pares que em vénen plorant i m'abracen i em diuen: «El meu fill ha canviat gràcies a vostè. Li dec la vida, demani'm el que vulgui».

Em fas posar la pell de gallina...

A mi també se'm posa la pell de gallina! Jo no puc canviar el món però sé que

els llibres canvien la vida, no els meus, els de molts escriptors. Jo potser faig un tipus d'escriptura que arriba molt al fons dels joves, els remou la consciència.

Creus que s'ha de tenir una sensibilitat especial per escriure per a joves o per a infants?

S'ha de ser una criatura com ells. No hi ha res més patètic que un tíó de quaranta o cinquanta anys usant el llenguatge dels joves. Jo parlo com ells en la vida real, amb tothom. I no canvio el xip. Per arribar a la gent jove, sobretot, has de pensar com ells.

Parla'm de la Fundació Sierra i Fabra. Com va sorgir la iniciativa? Quins objectius té?

Jo senzillament em vaig dir: vull ajudar els joves escriptors. I això es pot fer amb una fundació sense ànim de lucre, finançada per mi, amb els meus diners. La fundació té una línia a Colòmbia que ja té dues persones treballant-hi. L'objectiu és formar professorat, bibliotecaris, fer campanyes de divulgació de llibres als barris pobres, crear biblioteques als barris pobres.

El meu somni és: comprar un edifici, crear una biblioteca, centre d'estudis, arxiu, un saló per a conferències i una escola. Però, és clar, jo no sóc milionari i de moment no puc comprar cap edifici. O sigui, que això ho intentaré fer més endavant... Ara per ara, començo pel més senzill, que és crear un premi literari, per a menors de divuit anys. El futur és molt bonic, vull fer moltes coses, però de moment toquem de peus a terra i comencem fent aquest premi.

Però només cal mirar com li brillen els ulls per saber que no parlarà fins a aconseguir el seu somni. El ritme trepidant de les seves novel·les impregna la seva vida (o és al revés?), i una barreja de vitalitat i esforç, de passió i disciplina porten en Sierra i Fabra a aconseguir tot allò que es proposa.

Si voleu trobar més informació sobre Jordi Sierra i Fabra podeu visitar la pàgina:
www.sierraifabra.com

SELECCIÓ BIBLIOGRÀFICA

...en un lloc anomenat Terra. Cruïlla, 1990. Premi Gran Angular

Un llibre monstruós. Cruïlla, 1990. Premi Vaixell de Vapor

El jove Lennon. Cruïlla, 1992

Aydin. Edebé, 1994. Premi Edebé de Literatura Infantil

El nen que vivia als estels. Grup Promotor, 1996

Concert en Sol Major. La Galera, 1997. Premi Joaquim Ruysa

Camps de maduixes. Cruïlla, 1997

Ràbia. Cruïlla, 2000

Nit de divendres. Edicions Voramar, 1997

En un lloc anomenat guerra. Editors Associats, 2002. Premi Abril

A l'altra banda del mirall. Empúries, 2003. Premi Ramon Muntaner

Estimat Ronaldinho. Empúries, 2004

La pell de la revolta. Columna, 2004. Premi Néstor Luján de novel·la històrica